

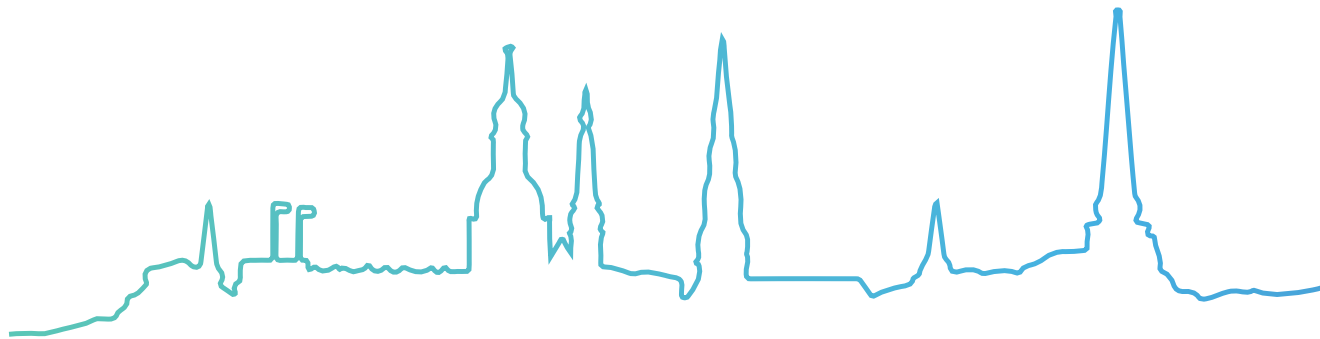

SIA "Rīgas ūdens"
**ILGTSPĒJĪGAS
ATTĪSTĪBAS
STRATĒGIJA**

2040

Rīga, 2024

SIA "RĪGAS ŪDENS" ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA©

2024. - 2040.gads

Stratēģijā izmantoti dati uz	31.12.2023.
Normatīvā regulējuma statuss uz	01.06.2024.
Stratēģiju izstrādāja	SIA "Rīgas ūdens" valde
Stratēģija saskaņota ar	Rīgas valstspilsētas pašvaldības atbildīgajām institūcijām
Stratēģija apstiprināta ar	SIA "Rīgas ūdens" padomes 18.06.2024. lēmumu
Plānotā aktualizācija	2028.gadā
Stratēģija publicēta	www.rigasudens.lv

SATURS

1.	IEVADS	4	8.	NĀKOTNES IZAICINĀJUMI, RISKI UN IESPĒJAS	22
2.	INFORMĀCIJA PAR SABIEDRĪBU	6	9.	PRIORITĀRIE ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS VIRZIENI UN MĒRĶI (ESG)	31
3.	VĪZIJA. MISIJA. VĒRTĪBAS	10	9.1.	VIDES JOMA (E)	34
4.	BIZNESA MODELIS	12	9.2.	SOCIĀLĀ JOMA (S)	36
5.	VĒRTĪBAS ĶĒDE	15	9.3.	PĀRVALDĪBAS JOMA (G)	37
6.	IEINTERESĒTĀS PUSES	17	10.	FINANŠU PROGNOZES UN INVESTĪCIJU APJOMS	39
7.	ILGTSPĒJAS JOMU IZVĒRTĒJUMS (ESG)	19	11.	STRATĒGIJAS ĪSTENOŠANA UN IZPILDES UZRAUDZĪBA	42
			12.	APZĪMĒJUMU SKAIDROJUMS	44

1. Ievads

Rīga ir bagāta ar ūdens resursiem – gan virszemes ūdens krājumi, gan dzeramā ūdens pieejamība ir vairāk nekā pietiekama šodienas pilsētas vajadzībām. Tomēr nākotnes vajadzības un attieksmi pret rīdzinieku kopējo bagātību ir jāsalāgo ar globālajām izmaiņām, kas mūsdienu pasaulē skar ikvienu – krīzes un izaugsmes periodi ekonomikā, tendences demogrāfijā, straujā tehnoloģiju attīstība, klimata pārmaiņas, informācijas plūsmas apjoms un ietekme. Ērta, droša un pievilcīga pilsētvide ir būtisks iedzīvotāju, uzņēmumu un apmeklētāju piesaistes faktors – Rīgas ūdens atbildība ir nodrošināt Rīgā kvalitatīvus un drošus ūdenssaimniecības pakalpojumus ikvienam lietotājam.

Rīga kā Latvijas galvaspilsēta un ekonomiskais centrs ir viens no nozīmīgākajiem posmiem, lai Latvija attīstītos ilgtspējīgi. Mērķis ir ne tikai veidot līdzsvarotu pilsētas infrastruktūru un pilsētvidi, kas atbilst šodienas iedzīvotāju sociālajām un ekonomiskajām vajadzībām, bet arī nodrošināt dinamisku pilsētas izaugsmes progresu un tādus infrastruktūras uzlabojumus, kas atbilst vides aizsardzības prasībām un paredz atbildīgu resursu izmantošanu. Visi šie centieni tiek veikti, lai neapdraudētu nākamo paaudžu rīdzinieku iespējas un dzīves kvalitāti.

Globālo politisko izmaiņu, tehnoloģiju attīstības un mobilitātes pieauguma kontekstā ir sarežģīti prognozēt situāciju pat īsā laika periodā, tomēr ir virzieni, kuri uzskatāmi par Rīgas un arī pierīgas ūdensapgādes sistēmas darbības pilāriem un turpmāk Stratēģijā ir prognozēta vēlamā situācija, lai pilsētā vienmēr būtu nodrošināta prasībām atbilstoša ūdensapgāde un notekūdeņu attīrīšanas sistēma.

Latvijas Republikas un Eiropas Savienības normatīvajos aktos un ilgtermiņa plānošanas dokumentos ir identificētās rīcības un prioritātes, kas attiecas uz ūdenssaimniecības nozari, kuras vērstas uz ilgtspējīgu un sistēmisku

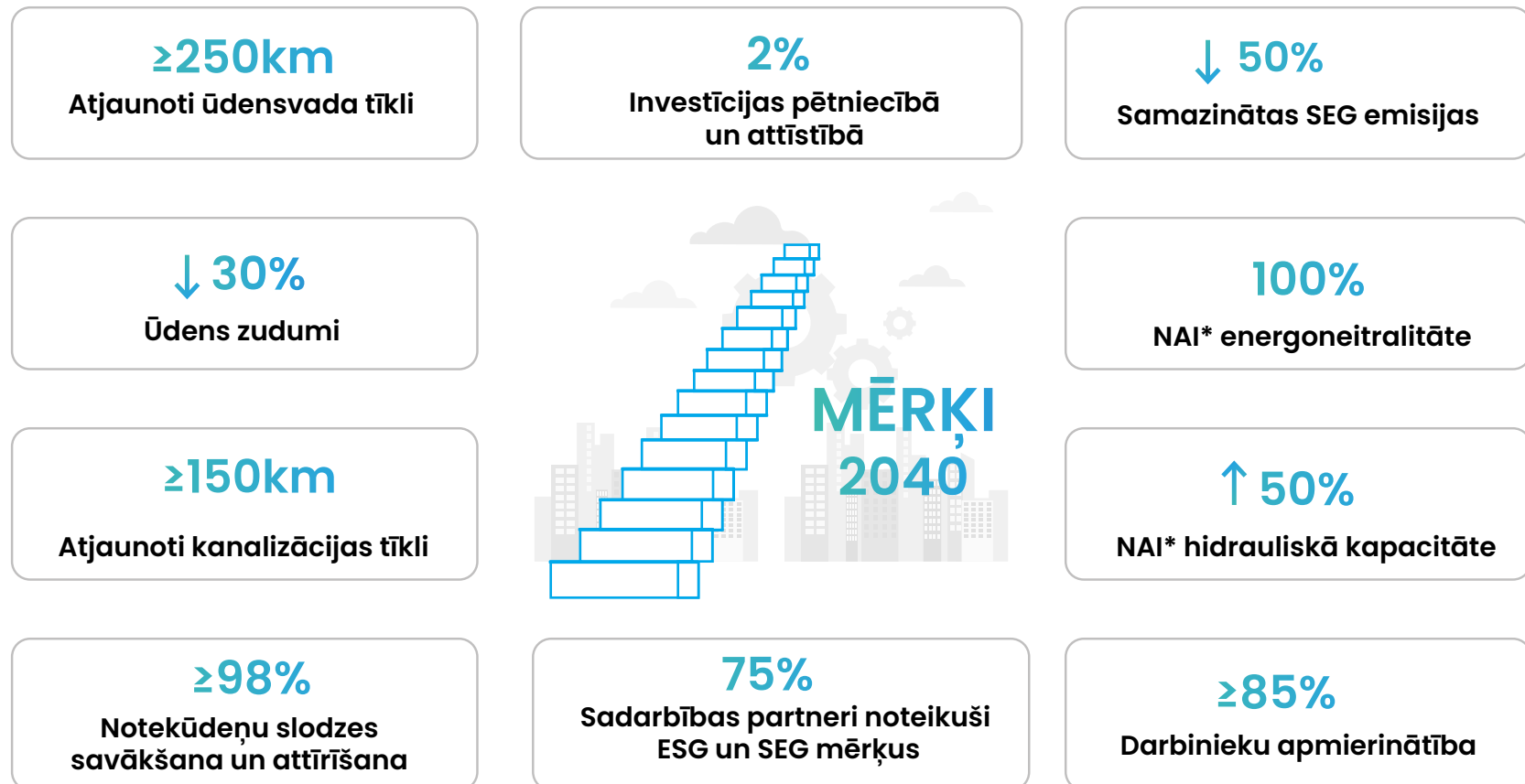
ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu un visu iesaistīto pušu apņēmīgu rīcību klimata pārmaiņu risināšanā. Ņemot vērā minēto regulējumu, Rīgas ūdens izstrādājis jaunu ilgtermiņa darbības stratēģiju, uzsverot galvenos attīstības virzienus un aktualizējot prioritāri īstenojamus pasākumus periodam līdz 2040.gadam.

Definējot uzņēmuma ilgtermiņa darbības vadlīnijas, ir ņemti vērā augstāka līmeņa plānošanas dokumentu ietvaros noteiktie mērķi ūdenssaimniecības pakalpojumu nodrošināšanā un vides aizsardzībā, tādejādi mēs sniegsim ieguldījumu izvirzīto kopējo Latvijas klimata mērķu īstenošanā, vides piesārņojuma samazināšanā un ilgtspējīgā resursu izmantošanā, sekmējot pāreju uz aprītes ekonomiku. Izmantojot ilgtspējas tvērumu kā instrumentu mēs integrēsim ilgtspējas principus ikvienā lēmumā, kurš saistās ar uzņēmuma biznesa mērķiem un sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu. Rīgas ūdens ilgtspējīgas attīstības stratēģija nosaka Sabiedrības attīstības prioritātes un virzienus vides, sociālajā un pārvaldības jomā periodā līdz 2040.gadam. Nozīmīgas ir sadarbības ieceres par ūdenssaimniecības pakalpojumu uzlabošanu pierīgā. Jāņem vērā, ka ambiciozie mērķi, kurus noteiks Eiropas līmeņa regulējums un nepieciešamība nodrošināt novecojušās infrastruktūras atjaunošanu, prasīs apjomīgas investīcijas.

Ilgtermiņa attīstības stratēģija ir svarīgākais Rīgas ūdens ilgtermiņa attīstības plānošanas dokuments. Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā ietvertie mērķi tiks detalizēti Rīgas ūdens vidēja termiņa darbības stratēģijā 2025–2030. Katram vidēja termiņa darbības stratēģijas gadam mēs izstrādāsim īstermiņa darbības (gada) plānu. Būtiskajos aspektos tiks izvirzīti konkrēti mērķi un izmērāmi sasniedzamie radītāji gan īstermiņā, gan vidējā un ilgtermiņā. Ilgtermiņa attīstības stratēģija tiks pārskatīta vismaz reizi piecos gados, plānojot katra nākamā posma vidējā termiņa darbības stratēģiju.

SIA "Rīgas ūdens" ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA

*NAI - notekūdeņu attīrīšanas iekārtas

2. INFORMĀCIJA PAR SABIEDRĪBU

2. INFORMĀCIJA PAR SABIEDRĪBU

Ūdensapgāde

6

Ūdensgūtnes

17

Ūdens spiediena
paaugstināšanas
sūkņu stacijas

11 540

Aizbīdņi
(DN=>100)

4165

Ūdensapgādes
skatakas

1518 km

Ūdensvada tīkli

5

Ūdens rezervuāri

7606

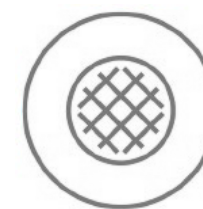
Ugunsdzēsības
hidranti

285

Urbumi

Notekūdeņu savākšana un attīrīšana

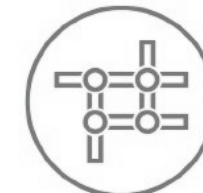
36522

Kanalizācijas
skatakas

106

Kanalizācijas
sūkņu stacijas

1260 km

Kanalizācijas tīkli
t.sk. ~25% kopsistēma

Bioloģiskās
attīrīšanas stacija
"Daugavgrīva"

2. INFORMĀCIJA PAR SABIEDRĪBU

Pakalpojumu apjoms

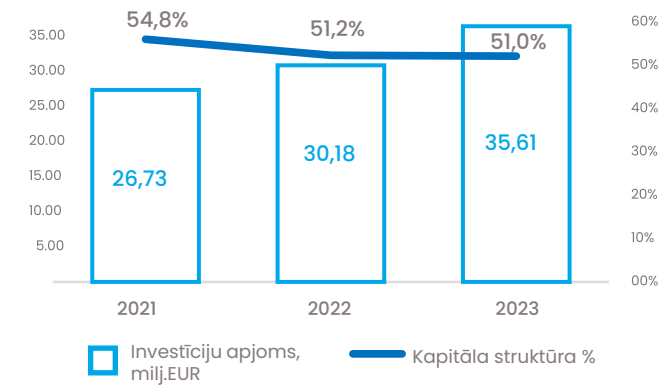
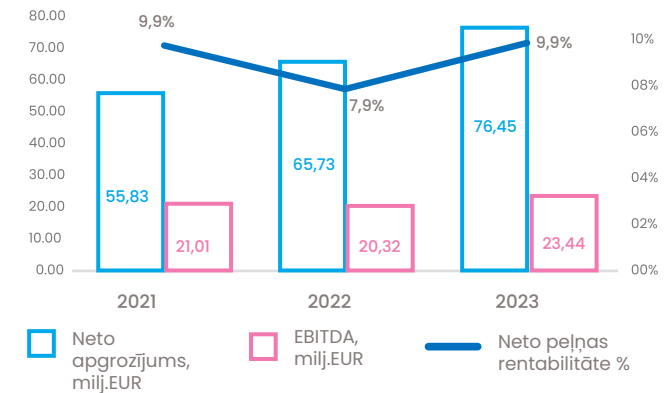
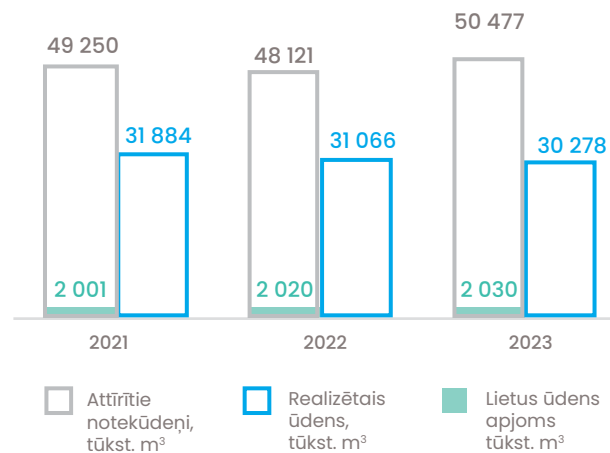
Padotais ūdens
35 506 tūkst. m³

Realizētais ūdens
30 278 tūkst. m³

Attīrītie notekūdeņi
50 477 tūkst. m³

Realizētais notekūdeņu
apjoms
36 351 tūkst. m³

3. VĪZIJA. MISIJA. VĒRTĪBAS

3. VĪZIJA. MISIJA. VĒRTĪBAS

MISIJA

Mēs sniedzam
ūdenssaimniecības
pakalpojumus pilsētas
attīstībai un iedzīvotāju
labklājībai

VĪZIJA

Ilgtspējīgi pārvaldīts
un tehnoloģiski attīstīts
ūdenssaimniecības
uzņēmums, uzticams
pakalpojumu sniedzējs,
darba devējs un sadarbības
partneris

Tīrs ūdens –
zaļa nākotne

VĒRTĪBAS

Ilgtspēja:

mūsu rīcībai un izvēlēm šodien ir sekas nākotnē,
un tāpēc ir svarīgi rīkoties atbildīgi, virzoties uz
ekonomisko, sociālo un ekoloģisko dimensiju
līdzsvaru

Atbildība:

par Rīgai nozīmīgo ūdens resursu izmantošanu,
iedzīvotājiem un videi drošiem ūdenssaimniecības
pakalpojumiem un stratēģiskās infrastruktūras
pārvaldību

Uzticamība:

Klienti uzticas, ka sniedzam nepārtrauktus, drošus
pakalpojumus, strādājam efektīvi, virzoties uz
savas darbības uzlabošanu, jaunu ideju un
tehnoloģiju ieviešanu

Godīgums:

Mēs orientējamies uz ilgtermiņa sadarbību, veidojot
stabilas un godīgas attiecības ar darbiniekiem,
sadarbības partneriem un citām ieinteresētajām
pusēm

4. BIZNESA MODELIS

4. BIZNESA MODELIS

Rīgas ūdens darbojas stratēģiski svarīgā nozarē, veicot pašvaldības funkciju ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu jomā, sniedzot sabiedriskos ūdenssaimniecības pakalpojumus Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā un atsevišķās pierīgas pašvaldībās.

2019. gada 24. jūlijā Rīgas pilsētas pašvaldība un Sabiedrība uz 10 gadiem (līdz 2029. gada 23. jūlijam) noslēdza līgumu par ūdenssaimniecības sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā.

Rīgas ūdens, sniedzot ūdenssaimniecības sabiedriskos pakalpojumus, nodrošina:

• pakalpojumu atbilstību noteiktām kvalitātes un vides aizsardzības prasībām, tehniskajiem noteikumiem, standartiem un noslēgto līgumu ar pakalpojumu lietotājiem nosacījumiem

• dzeramā ūdens kvalitāti un notekūdeņu attīrīšanas kvalitāti atbilstoši Latvijas Republikas normatīvajiem tiesību aktiem un ES tiesību normās noteiktajām prasībām

• ūdens kvalitātes un kvantitātes saglabāšanu ūdensgūtnēs savas kompetences ietvaros

• vides aizsardzības un ūdens resursu ekonomiskas izmantošanas jautājumu risināšanu savas kompetences ietvaros

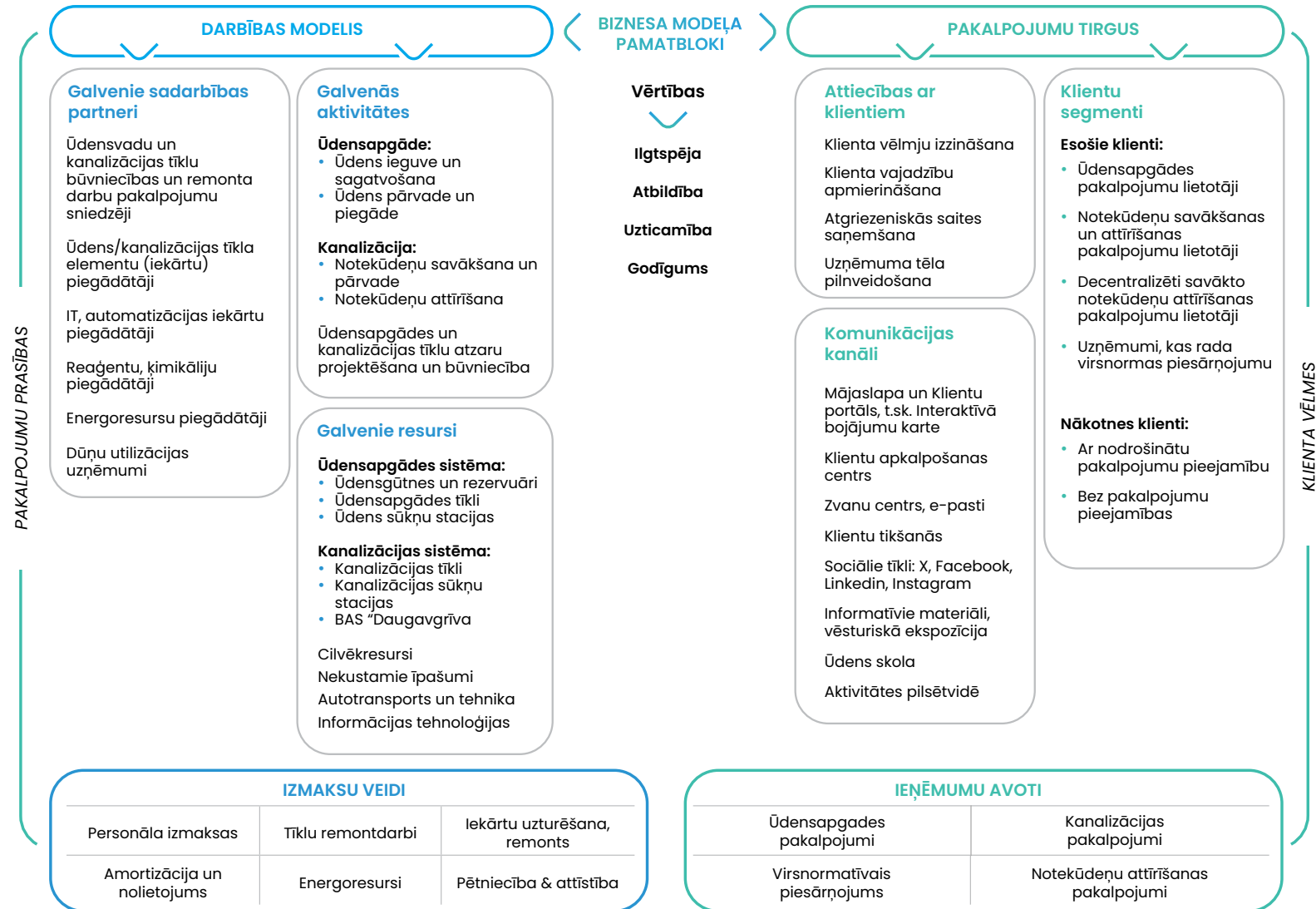
• ūdens monitoringa veikšanu atļaujās un normatīvajos tiesību aktos paredzētajos gadījumos un kārtībā

• ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstības projektu izstrādi un realizēšanu savas kompetences ietvaros, veicot attiecīgu ES direktīvu ieviešanu

Rīgas ūdens biznesa modelis veidots, lai sasniegtu īpašnieka – Rīgas valstspilsētas pašvaldības – uzņēmumam noteikto virsmērķi:

Sniegt kvalitatīvus un uzticamus ūdenssaimniecības pakalpojumus, nodrošināt ilgtspējīgu un drošu Rīgai nozīmīgo ūdens resursu izmantošanu un stratēģiski svarīgās infrastruktūras pārvaldību, kā arī veicināt iedzīvotāju iesaistīšanos ūdens piesārņojuma novēršanā.

4. BIZNESA MODELIS

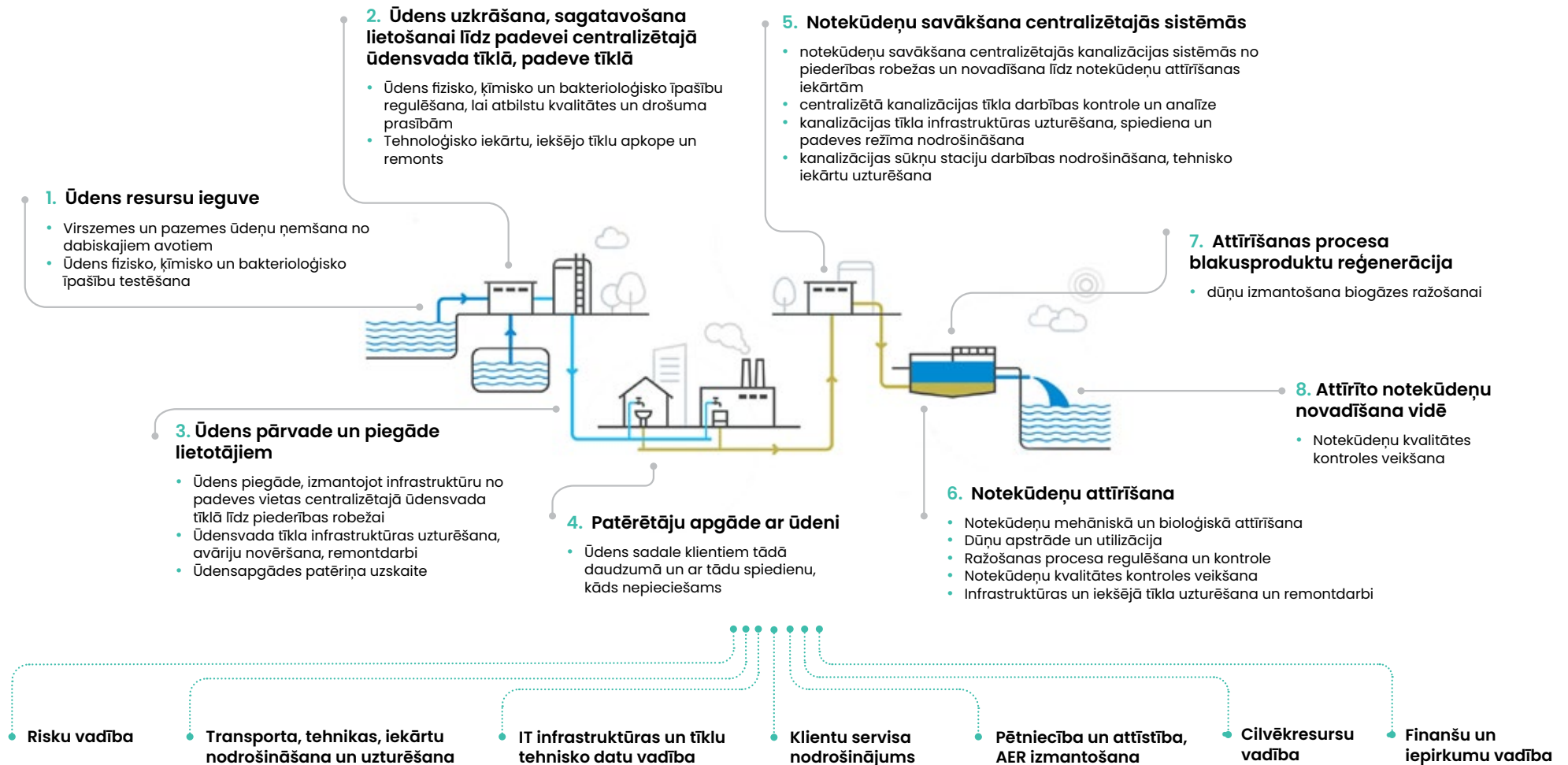

5. VĒRTĪBAS ĶĒDE

5. VĒRTĪBAS ĶĒDE

Rīgas ūdens vērtības ķēdē ir iekļāvis visas darbības un aktivitātes, kas nepieciešamas uzņēmuma sniegto pakalpojumu nodrošināšanai. Visā vērtības ķēdē uzņēmums vienmēr tiecas uz līdzsvaru starp ekonomiskā rakstura ieguvumiem, atbildīgu rīcību pret darbiniekiem un sabiedrību kopumā, kā arī rūpēm par apkārtējo vidi.

6.

IEINTERESĒTĀS PUSES

6. IEINTERESĒTĀS PUSES

Rīgas ūdens arvien pilnveido pieeju, kā īstenot jēgpilnu ieinteresēto pušu iesaistīšanu. Ņemot arī vērā labās prakses standartus, sistemātiskai ieinteresēto pušu iesaistei ir būtiska nozīme Rīgas ūdens ilgtspējas mērķu plānošanas un attīstības vīzijas rezultātos, jo tiek sekmēta ieinteresēto personu uzticēšanās uzņēmumam, uzlabojas komunikācija un rodas izpratne gan par uzņēmumu kopumā, gan tiek veidots pamatojums Rīgas ūdens izvirzītajām ambiciozajām attīstības prioritātēm.

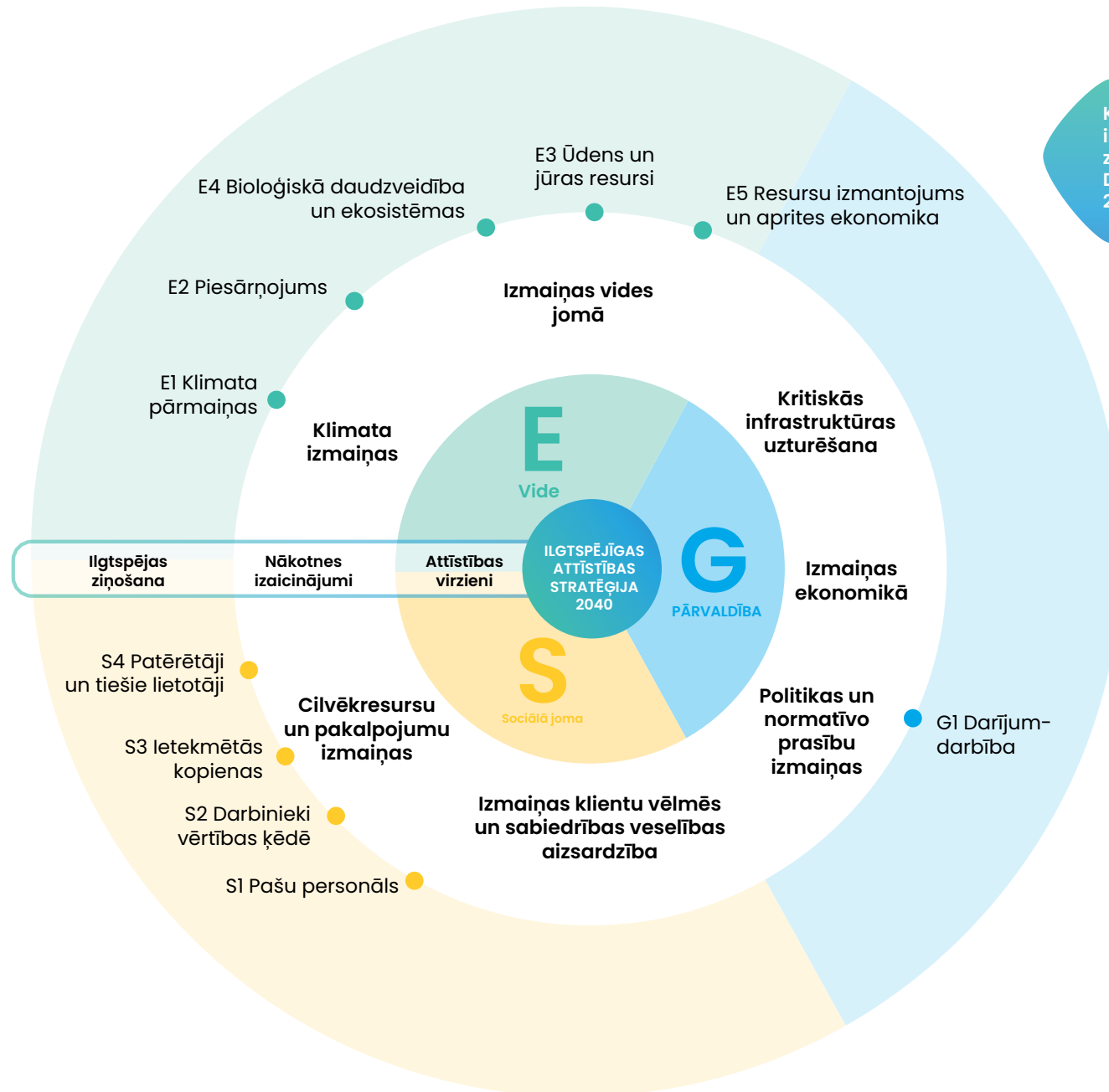
Ņemot vērā ieinteresēto pušu viedokļus un ieteikumus, Rīgas ūdens var pieņemt pēc iespējas atbilstošākus lēmumus un precīzāk identificēt nepieciešamos uzlabojumus, lai sasniegtu izvirzītos ilgtspējīgas attīstības mērķus. Jau pašlaik uzņēmums nodrošina regulāru saziņu gan ar klientiem, valsts, pašvaldības un nozares institūcijām, kā arī meklē jaunus iesaistes modeļus viedokļu apmaiņai ar piegādātājiem. Vienmēr nozīmīga ieinteresētā grupa ir uzņēmuma darbinieki, saziņa ar kuriem notiek dažādos veidos, lai tiktu sasniegti ikviens.

<p>Stabila darba vieta Godīgs atalgojums Droši darba apstākļi Izaugsmes iespējas Atbalsts dažādās dzīves situācijās</p>	<p>Atbilstoša korpo- ratīvā pārvaldība Stratēģiskā mērķa izpilde - nefinanšu un finanšu mērķu sasniegšana Ieguldījums kopējo pilsētas attīstības projektu realizēšanā</p>	<p>Uzticams sadarbības partneris Atbildīga uzņēmējdarbība Godīga konkurence Atklāts iepirkumu process</p>	<p>Kvalitatīvs un drošs pakalpojums Atbalstošs klientu serviss Digitālo saziņas iespēju uzlabošana</p>	<p>Ieguldījums nozares attīstībā Labās prakses veidošanas iniciatīvas</p>	<p>Pētniecības un inovāciju projekti Ūdenssaimniecības nozarē Finansētāji</p>	<p>Sabiedrības izpratnes veicināšana par ūdens resursiem Izglītošana par ūdenssaimniecības nozari Paradumu maiņa Caurskatāma informācija</p>
 <p>Darbinieki</p>	 <p>Kapitāla daļu turētājs un tā pārstāvis</p>	 <p>Piegādātāji, pakalpojumu sniedzēji</p>	 <p>Klienti</p>	 <p>Politikas veidotāji, regulējošās un uzraugošās iestādes</p>	 <p>Sadarbības partneri</p>	 <p>Sabiedrība</p>
<p>Konsultācijas Kolektīva apspriešanās Iekšējā vietne Aptaujas Ilggadējā novērtēšana Apmierinātības pētījums</p>	<p>Dalībnieku sapulces Pašvaldības nozares politikas veidotāju konsultācijas</p>	<p>Līgumattiecības Publiska komunikācija ieinteresēto piegādātāju sarunas</p>	<p>Klientu portāls Saziņa klientu centrā un sarakstē Klientu apmierinātī- bas pētījumi Informēšana un izglītošana</p>	<p>Iesaiste normatīvo aktu izstrādē Diskusijas Datu apkopošana un informācijas sniegšana Darbības atļaujas Pakalpojuma tarifa saskaņojums</p>	<p>Sadarbība un iesaiste pētniecības un attīstības projektos Iesaiste nozares politikas plānošanā Dalība nozares NVO Investīciju plāna finansējuma atbalsts</p>	<p>Vides izglītības aktivitātes Ūdens skola Korporatīvās sociālās iniciatīvas (ziedojumi, eksponējumi)</p>

7. ILGTSPĒJAS JOMU IZVĒRTĒJUMS (ESG)

7. ILGTSPĒJAS JOMU IZVĒRTĒJUMS (ESG)

Korporatīvās ilgtspējas ziņošanas Direktīva 2022/2464

E uropean
 S ustainability
 R eporting
 S tandards

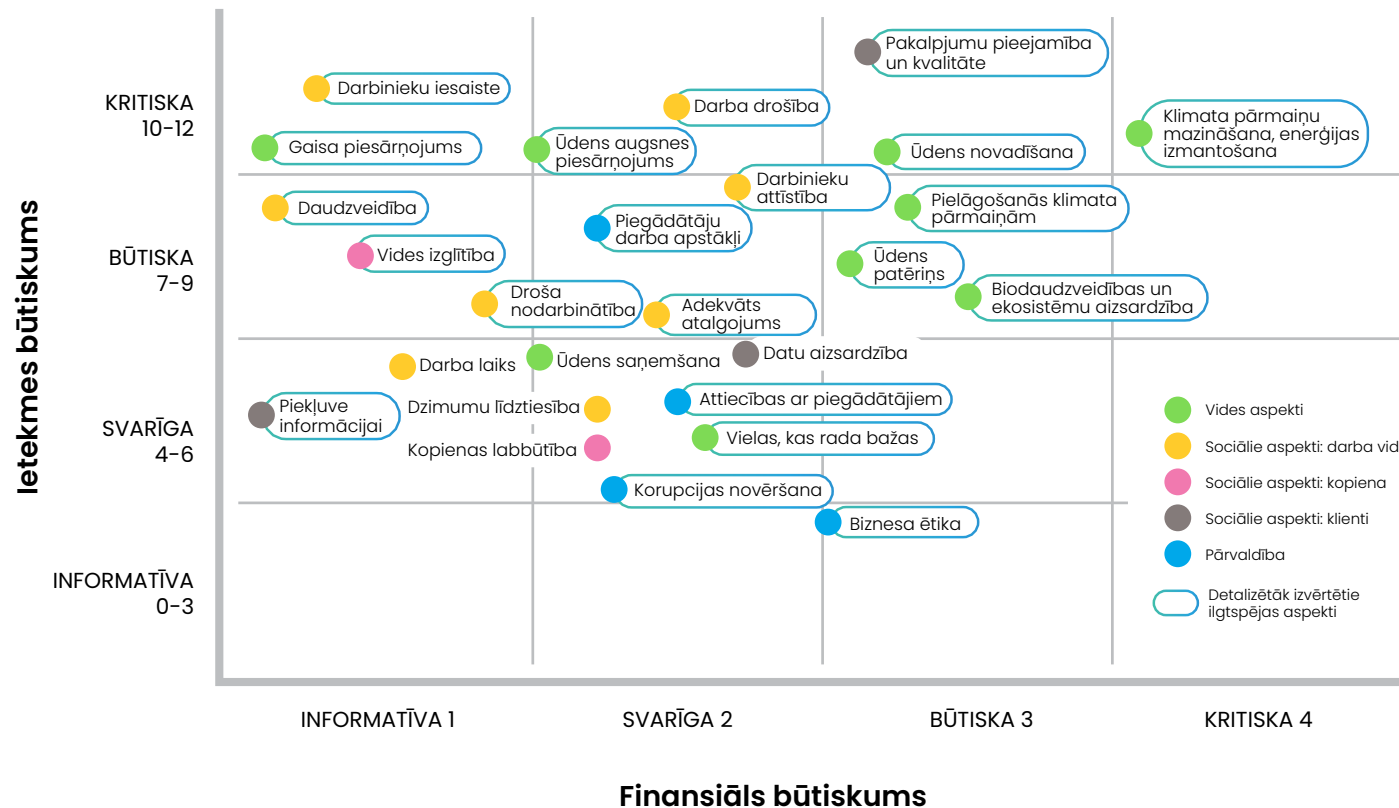
7. ILGTSPĒJAS JOMU IZVĒRTĒJUMS (ESG)

Plānojot Stratēģiju, uzņēmums izmantoja dubultā būtiskuma novērtēšanas pieeju[2] - uzņēmumam ir jāanalizē sava ilgtspējas ietekme no divām dažādām perspektīvām, proti, kā īstenotā uzņēmējdarbība ietekmē cilvēkus un vidi, un kā ilgtspēja un klimata pārmaiņas ietekmē uzņēmumu (ietekme uz naudas plūsmu, finanšu rādītājiem). Šajā procesā mēs veicām uzņēmuma darbības un biznesa modeļa analīzi, kā arī vērtības ķēdes un normatīvā regulējuma izvērtējumu.

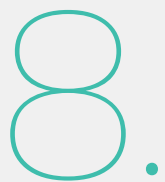
Būtisko ilgtspējas jomu noteikšanā tika izvērtēti valsts un pašvaldības politikas plānošanas dokumenti un ilgtspējīgas attīstības plāni, kā arī ņemts vērā ietekmēto ieinteresēto pušu viedoklis.

Izvērtējot kopsakarā ar tiem uzdevumiem, kurus Rīgas ūdens pilda saskaņā ar Rīgas valstspilsētas pašvaldības deleģējumu sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu jomā, tika noteikti Rīgas ūdenim svarīgie ilgtspējas aspekti un attiecīgi prioritārie virzieni uzņēmuma turpmākajai attīstībai.

Strukturēti izvērtējot būtiskās ilgtspējas jomas, uzņēmums ne tikai nodrošina atbilstību Korporatīvās ilgtspējas ziņošanas direktīvas prasībām, bet arī iegūst izpratni par to, kādi ilgtspējas aspekti var ietekmēt uzņēmuma darbību, tostarp finanses, un kuriem aspektiem nākotnē vajadzētu pievērst lielāku uzmanību. Tas ir pamats ilgtspējīgu lēmumu pieņemšanai nākotnē.

[2] Balstīta EFRAG vadlīnijās attiecībā uz dubultā būtiskuma pieeju / Implementation guidance for the materiality assesment

NĀKOTNES IZAICINĀJUMI, RISKI UN IESPĒJAS

8. NĀKOTNES IZAIČINĀJUMI, RISKI UN IESPĒJAS

Vides, sociālie un pārvaldības jautājumi (ESG) aizvien skaidrāk tiek saistīti ar uzņēmuma darbības riskiem un iespējām. Svarīgi ir atbildīgi vadīt savu ietekmi uz vidi un cilvēkiem, mazinot negatīvo un sekmējot pozitīvo ietekmi. Nākotnes izaicinājumi līdz 2040.gadam ietver izmaiņas:

- A klimata izmaiņas
- B izmaiņas vides jomā
- C cilvēkresursu un pakalpojumu izmaiņas
- D izmaiņas klientu vēlmēs un sabiedrības veselības aizsardzība
- E kritiskās infrastruktūras uzturēšana
- F izmaiņas ekonomikā
- G politikas un normatīvo aktu izmaiņas

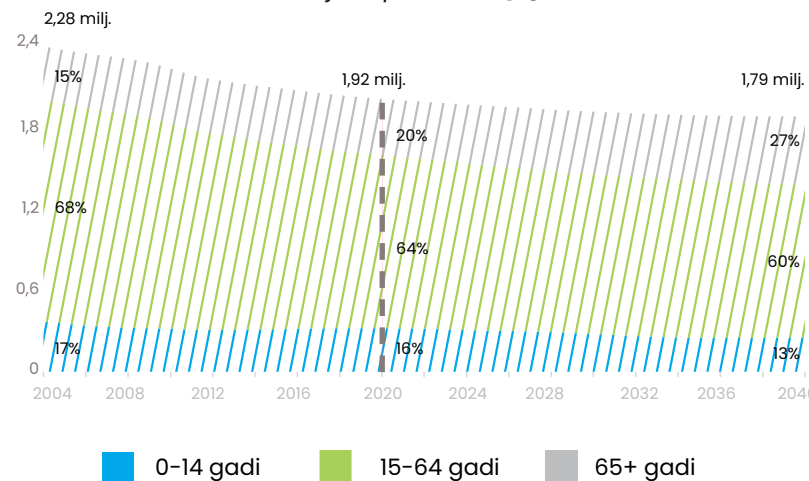
Klimata jomā palielināsies ietekmējoši klimatriskā, galvenokārt nokrišņu, plūdu, un temperatūras ekstremālās vērtības. Eiropas Zaļā kursa izvirzītais klimatneitralitātes mērķis un iniciētā normatīvo prasību pārkaršana veicinās virzīšanos uz klimatneitralitāti arī ūdenssaimniecības sektorā. Vides jomā gaidāmas būtiskas normatīvo aktu izmaiņas attiecībā uz piesārņojuma mazināšanu, vidi un cilvēku veselību ietekmējošo faktoru mazināšanu. Augstāku piesārņojuma mazināšanas prasību nodrošināšana savukārt izraisīs enerģijas patēriņa un SEG emisiju pieaugumu.

Jau šobrīd daļa ūdenssaimniecības infrastruktūras ir tehniski nolietojusies, piemēram, ~25% ūdensvada tīklu un ~20% kanalizācijas tīklu atrodas riska grupā pēc tehniskā stāvokļa un teorētiskā kalpošanas laika novērtējuma. Ūdenssaimniecības infrastruktūras turpmāka novecošanās var būt straujāka par iespējam piesaistīt finanšu līdzekļus un nepieciešamais tarifa pieaugums ietekmēs ikvienas mājsaimniecības budžetu. Liela daļa klientu arvien vairāk apzināsies savu iesaisti

un atbildību, ka viņu ieguldījumi, maksājot augstāku ūdenssaimniecības tarifu, nodrošinās vides stāvokļa uzlabošanu, lai nākotnē nodrošinātu labāku dzīves vidi nākamām paaudzēm. Iedzīvotāju skaita samazināšanās, novecošanās un kvalificēta darba spēka trūkums būs būtisks izaicinājums Latvijā, kas papildus Rīgas valstspilsētā mēsies ar neprognozējamu neapbūvēto zemes gabalu attīstību un pieprasījuma pieaugumu pēc centralizētiem ūdenssaimniecības pakalpojumiem. Vienlaikus prognozējams, ka pie optimistiskā scenārija līdz 2040.gadam dzēramā ūdens patēriņš var būtiski nemainīties, savukārt notekūdeņu daudzums pieaugs, galvenokārt dēļ pierīgas un Rīgas notekūdeņu aglomerācijas attīstības, kā arī dēļ nokrišņu izmaiņām.

Iedzīvotāju skaita sadalījums Latvijā pa vecuma grupām
milj. un procentos [3]

[3] Ekonomikas ministrijas pētījums par darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēm, 2020

8. NĀKOTNES IZAIČINĀJUMI, RISKI UN IESPĒJAS

Nākotnes izaicinājumu būtiskākā ietekme uz Rīgas ūdens darbību:

IESPĒJAS

- a. Attīstīt energoefektivitātes un atjaunojamās enerģijas projektus ar īsāku atmaksāšanās laiku, kas veicinās energoneitralitātes sasniegšanu un SEG emisiju samazināšanu
- b. Palielināt biogāzes ražošanu un tās izmantošanas efektivitāti, attīstot koģenerācijas saimniecību
- c. Veicināt saules un ģeotermālas enerģijas izmantošanu
- d. Iepirkt Zaļo enerģiju
- e. vērtēt iespēju attīstīt attīrīto notekūdeņu termālās enerģijas izmantošanu
- f. Palielināt notekūdeņu attīrīšanas iekārtu hidraulisko kapacitāti un notekūdeņu aizturi CKS lietūs laikā
- g. Ieviest inovatīvas tehnoloģijas infrastruktūras efektīvai pārvaldībai un klimatnoturības paaugstināšanai
- h. Atbalstīt zaļo/zilo un lietūs kanalizācijas infrastruktūras projektu centralizētās kanalizācijas kopsistēmas atslogošanai no lietūs notekūdeņiem attīstību
- i. Attīstīt CKS monitoringa sistēmu plūsmas un līmeņa kontrolei, t.sk. pārgāznēs
- j. Izstrādāt CKS datormodeli nokrišņu ietekmes pārvaldībai un klimatnoturības palielināšanas risinājumu apstiprināšanai

A KLIMATA IZMAIŅAS

RISKI

- a. Palielināsies ietekmējoši klimatriski, galvenokārt nokrišņu, plūdu, temperatūras ekstrēmi
- b. CKS pārgāznēs novadītā notekūdeņu piesārņojuma slodzes lietūs laikā monitorings
- c. Finansiālu un tehnisku apsvērumu dēļ nespēt pilnībā novērst neattīrīta notekūdens novadīšanu dabā lietūs laikā
- d. Finansiālu apsvērumu dēļ CKS pielāgošana klimata pārmaiņām var būt "ierobežota"
- e. Rīgas ūdens nevar būtiski ietekmēt Rīgas zaļās/zilās un lietūs kanalizācijas infrastruktūras attīstību centralizētās kanalizācijas kopsistēmas atslogošanai no lietūs notekūdeņiem
- f. Ar Rīgas ūdens plānoto attīstību var nesniegt Rīgas SECAP un plānotā "Klimata pilnības līguma" klimata mērķus plānotajos termiņos
- g. Rīgas ūdens var nesniegt klimatneitralitāti līdz 2050. gadam
- h. Dzeramā ūdens kvalitātes pasliktināšanas incidenti, t.sk. mikrobioloģiskā stabilitāte

8. NĀKOTNES IZAIČINĀJUMI, RISKI UN IESPĒJAS

IESPĒJAS

- a. Uzlabot notekūdeņu attīrīšanas pakāpi un palielināt hidraulisko kapacitāti
- b. Panākt, lai klienti pārtrauc lietus notekūdens novadīšanu CKS un pāriet uz ilgtspējīgiem lietus notekūdens apsaimniekošanas risinājumiem
- c. Panākt, lai ražošanas uzņēmumi nodrošina atbilstošu notekūdeņu priekšattīrīšanu
- d. Attīstīt CKS piesārņojošo vielu monitoringa sistēmu, t.sk. pārgāznēs
- e. Pārtraukt notekūdeņu dūņu apstrādi dūņu laukos, samazinot gaisa piesārņojumu apkaimē
- f. Samazināt atkritumu apjomu, t.sk. vairāk izmantot beztranšeju metodes tīklu atjaunošanai un būvniecībai
- g. Palielināt kanalizācijas pakalpojumu sniegšanu Rīgā un pierīgā, nodrošinot augstākas notekūdeņu attīrīšanas prasības un uzlabojot vides stāvokli
- h. Attīstīt Vides pārvaldības sistēmu uzņēmumā

B
IZMAIŅAS
VIDES JOMĀ

RISKI

- a. Notekūdeņu attīrīšanas ietaišu projektētā jauda jau šobrīd tiek pārsniegta pēc SV, N_{kop} un hidrauliskās jaudas lietus laikā
- b. Notekūdeņu attīrīšanas ietaišu biogēno emisiju kontrole un samazināšanas iespējas
- c. Nekontrolēts notekūdeņu virspiesārņojums CKS
- d. Valstij nav aktualizēts upju sateces baseinu risku novērtējums atbilstoši jaunajām prasībām, kas var atklāt jaunu mikropiesārņojumu
- e. Mikropiesārņojums notekūdeņos un notekūdeņu dūņās
- f. Jaunas mikropiesārņojuma prasības virszemes un pazemes ūdeņos: PFAS, mikroplastmasa, bisfenols A, farmaceitiskās vielas, u.c.
- g. Neprognozējama neapbūvēto zemes gabalu attīstība un pieprasījums pēc centralizētiem ūdenssaimniecības pakalpojumiem
- h. Reputācijas pasliktināšanās, soda sankciju pieaugums, ja darbība ir negatīvi ietekmējusi vidi

8. NĀKOTNES IZAIČINĀJUMI, RISKI UN IESPĒJAS

IESPĒJAS

- a. Prognozējams, ka būtiski pieaugs imigrācija, paplašinot darba tirgus iespējas
- b. Darba iespējas radīs aizvietojošais pieprasījums, ko var nodrošināt inženierzinātņu un vides izglītības pieejamības veicināšana
- c. Lai arī nodarbināto skaits būtiski nemainīsies, ievērojami pieaugs produktivitāte (automatizācija, robotizācija)
- d. Jaunās paaudzes darbiniekiem būs augstākas digitālās prasmes
- e. Attīstīt "Ūdens skolu", paaugstinot darbinieku kvalifikāciju, veicinot iesaisti un attīstību
- f. Nodrošināt drošus un elastīgus darba apstākļus, darba un dzīves līdzsvaru
- g. Attīstīt augstu korporatīvo pārvaldību un ieviest ilgtspējīgas attīstības politiku
- h. Piegādātāji mainīsies un attīstīsies, ievērojot Rīgas ūdens standartus un prasības, paplašinot ilgtspējas izpratni ūdenssaimniecības jomā
- i. Pakalpojumu ierobežotā piedāvājuma apjoma dēļ palielināt un attīstīt iekšējo projektēšanas un būvniecības kapacitāti
- j. Iesaistīties starptautiskos pētniecības un inovāciju projektos

C CILVĒKRESURSU UN PAKALPOJUMU IZMAIŅAS

RISKI

- a. Gan kopējais, gan ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaits Rīgā samazināsies, lai arī lēnāk nekā pārējā Latvijas teritorijā
- b. Turpināsies darbaspēka novecošanās, kas arvien vairāk ietekmēs darba tirgu
- c. Pieaugs pieprasījums pēc kvalificēta darbaspēka ar augstāko izglītību
- d. Prognozējams darba spēka iztrūkums augstākās kvalifikācijas profesijās – IKT, zinātnes un inženierzinātņu jomā
- e. Prognozējams darba spēka iztrūkums vidējās kvalifikācijas profesijās – būvniecības jomā, iekārtu un mašīnu operatori, elektrisko un elektrotehnisko iekārtu strādnieki, rūpniecisko iekārtu operatori
- f. Darba spēka un prasmju trūkuma dēļ nepieciešamība pāriet uz ārpakalpojumu
- g. Nepieciešamība nepārtraukti nodrošināt atalgojumu virs vidējā, lai noturētu darbiniekus
- h. Rīgas ūdens standarti, prasības ierobežo piegādātāju loku

8. NĀKOTNES IZAIČINĀJUMI, RISKI UN IESPĒJAS

IESPĒJAS

- a. Paplašināt ūdenssaimniecības infrastruktūru un veicināt pieslēgšanos, palielinot klientu skaitu Rīgas notekūdeņu aglomerācijā
- b. Regulāri aktualizēt Rīgas notekūdeņu aglomerācijas robežas un tehniski ekonomiski pamatotās teritorijās paplašināt ūdenssaimniecības infrastruktūru un veicināt pieslēgšanos
- c. Tehniski ekonomiski pamatotās teritorijās palielināt ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu pierīgā
- d. Izglītot klientus un sabiedrību ūdenssaimniecības jomā "Ūdens skolā"
- e. Popularizēt krāna ūdens izmantošanu
- f. Veicināt neefektīvu dzeramā ūdens izmantošanas paradumu maiņu
- g. Attīstīt viedo klientu servisu un komunikāciju kanālus
- h. Ieviest dzeramā ūdens patēriņa uzskaites attālināto datu nolasīšanu
- i. Attīstīt dzeramā ūdens kvalitātes tiešsaistes monitoringa sistēmu
- j. Optimizēt dzeramā ūdens ieguves, sagatavošanas un ūdensapgādes sistēmu

D
IZMAIŅAS
KLIENTU VĒLMĒS
UN SABIEDRĪBAS
VESELĪBAS
AIZSARDZĪBA

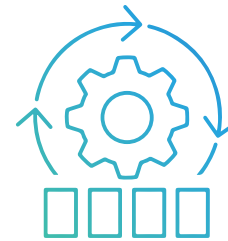
RISKI

- a. Vāja iedzīvotāju aktivitāte pieslēgties un izmantot centralizētos ūdenssaimniecības pakalpojumus
- b. Dēļ klientu nepietiekamām vides zināšanām, kanalizācijas izmantošanas paradumi var negatīvi ietekmēt CKS darbību
- c. Sabiedrības izpratnes trūkums par uzņēmuma darbību var pasliktināt reputāciju
- d. Pārāk zems plūsmas ātrums maģistrālajos ūdensvada tīklos pasliktina dzeramā ūdens kvalitāti
- e. Dzeramā ūdens kvalitātes pasliktināšanās ārpus Rīgas ūdens apkalpes zonas: tīkli, pievadi, Legionellas riski, u.c.
- f. Jaunatklātas sabiedrības veselību vai vidi ietekmējošas piesārņojošas vielas
- g. Ūdenssaimniecības pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai nepieciešams palielināt uzturēšanas un kapitālās atjaunošanas darbu intensitāti

8. NĀKOTNES IZAIČINĀJUMI, RISKI UN IESPĒJAS

IESPĒJAS

- a. Attīstīt Risku pārvaldības sistēmu, izstrādāt drošuma plānus un ieviest noturības pasākumus
- b. Ieviest IT attīstības stratēģiju infrastruktūras pārvaldības efektivitātes uzlabošanai
- c. Palielināt kanalizācijas tīklu atjaunošanas tempu, kā rezultātā uzlabosies pakalpojuma kvalitāte, samazināsies infiltrācija, atbrīvosies hidrauliskā kapacitāte, palielināsies klimatnoturība, radot ekonomiskus ieguvumus
- d. Palielināt ūdensapgādes tīklu atjaunošanas tempu, kā rezultātā uzlabosies pakalpojuma kvalitāte, samazināsies ūdens zudumi, radot ekonomiskus ieguvumus
- e. Izpētīt pazemes ūdens izmantošanas palielināšanas praktiskās iespējas
- f. Ieviest "ūdens drošuma" plānu pieeju un pilnveidot krīzes vadības plānus
- g. CŪS un CKS digitālo ēnu/dvīņu ieviešana efektīvai infrastruktūras pārvaldībai un drošības uzlabošanai
- h. Attīstīt CŪS zonēšanu

E KRITISKĀS INFRASTRUKTŪRAS UZTURĒŠANA

RISKI

- a. ES Direktīvas prasības par kritisko vienību noturību nav vēl ieviestas Latvijas likumdošanā
- b. Digitalizācija palielina kiberdrošības riskus
- c. Vēsturiski nepietiekamo investīciju dēļ daļa infrastruktūras ir novecojusi, kā rezultātā jau šobrīd ir nepieciešami ievērojami finanšu līdzekļi tās atjaunošanai
- d. Ūdensapgādes sistēmai nav optimāls dzeramā ūdens patēriņa nevienmērību kompensējošo rezervuāru tilpums
- e. Pasliktinās dzeramā ūdens kvalitāte ūdensgūtnē
- f. Ūdens sagatavošanas ietaises ūdens sagatavošanas stacijā Daugava strādā mazefektīvi, ar būtiski mazāku jaudu par projektētō

8. NĀKOTNES IZAIČINĀJUMI, RISKI UN IESPĒJAS

IESPĒJAS

- a. Latvijas iekšējā politika būs vērsta uz ekonomikas izaugsmes veicināšanu, kur tautsaimniecības izaugsmi veicinās plānotās investīcijas infrastruktūrā un pētniecībā
- b. Piesaistīt fondu līdzekļus, emitēt akcijas, Zaļās obligācijas, ieviest privātās partnerības projektus attīstības projektu finansēšanai
- c. Uzlabot plānošanu un identificēt vairāk vides ziņā ilgtspējīgu investīciju projektu atbilstoši ES Taksonomijas prasībām
- d. Novirzīt Rīgas domes dividendes attīstības projektu finansēšanai
- e. Veicināt pētniecības attīstību ūdenssaimniecības jomā, ieviest inovācijas un procesu digitalizāciju izmaksu efektivizācijai
- f. Ieviest aprites ekonomikas principus dažādos procesos
- g. Palielināt ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifu infrastruktūras uzturēšanas un attīstības projektu finansēšanai
- h. Attīstīt vienotu ūdenssaimniecību Rīgā un pierīgā

F IZMAIŅAS EKONOMIKĀ

RISKI

- a. Darbaspēka, materiālu, pakalpojumu izmaksu pieaugums
- b. Zaļās enerģijas izmaksu pieaugums
- c. Ūdenssaimniecības tarifs nenodrošina visu nepieciešamo investīciju projektu īstenošanu
- d. Nepieciešams tarifa pieaugums, kam ir negatīva publicitāte
- e. Aizdevuma likmju pieaugums
- f. ES finansējumu fondu pieejamības iespējas pēc 2027.gada

8. NĀKOTNES IZAIČINĀJUMI, RISKI UN IESPĒJAS

IESPĒJAS

- a. Izstrādāt Rīgas valstpilsētas integrēto komunālo notekūdeņu apsaimniekošanas plānu lai uzlabotu lietus notekūdens apsaimniekošanu Rīgā un samazinātu negatīvo ietekmi uz CKS klimata ekstrēmās
- b. Modernizēt notekūdeņu attīrīšanas iekārtas un nodrošināt augstākas attīrīšanas prasības
- c. Augstāku notekūdeņu dūņu apstrādes prasību dēļ ieviest dūņu termisko apstrādi
- d. Izstrādāt Integrēto ūdens noplūžu samazināšanas plānu
- e. Investīciju projektu vērtēšanā ieviest ES Taksonomijas prasības vides mērķu sasniegšanai
- f. Jaunas prasības var izraisīt jaunu tehnoloģiju attīstību
- g. Jaunas prasības veicinās infrastruktūras modernizāciju un procesu pārvaldības uzlabošanu
- h. Attīstīt un precizēt SEG emisiju uzskaites sistēmu
- i. Sākot pieprasīt iesaistītajām pusēm uzskaitīt SEG emisijas, mainīsies tirgus dalībnieki, kuri kļūs vides jomā "zaļāki"
- j. Ilgtspējīgas attīstības ziņošana uzlabos reputāciju
- k. Pakāpeniski pāriet uz AER transportu

G
POLITIKAS UN
NORMATĪVO PRASĪBU
IZMAIŅAS

RISKI

- a. Augstāku notekūdeņu attīrīšanas prasību nodrošināšana, t.sk. N_{kop} , P_{kop} mikropiesārņojumam, kā arī CKS paplašināšana būtiski palielinās enerģijas patēriņu un SEG emisijas
- b. Augstāku notekūdeņu dūņu apstrādes prasību dēļ būs jāinvestē citās pārstrādes tehnoloģijās
- c. Augstāku notekūdeņu attīrīšanas, dūņu apstrādes un energoneitralitātes prasību nodrošināšanai, samazināsies investīcijas citās jomās infrastruktūras uzturēšanai un attīstībai
- d. Neprognozējama Ražotāja atbildības sistēmas ieviešana Latvijā ceturtējās notekūdeņu attīrīšanas pakāpes finansēšanai
- e. Kopsistēmas pārgāzņu piesārņojuma samazināšanai nepieciešami risinājumi, ko var ierobežot tehniskās iespējas un sadrumstalotā atbildība par lietus notekūdens apsaimniekošanu Rīgā
- f. Komunālo notekūdeņu krājrezervuāru izvietotā tehniski ierobežojumi
- g. Šī brīža ūdens zudumu līmenis ir lielāks nekā noteikts ES Taksonomijā, kas var būt ekonomiski nepamatots, kā arī var būt lielāks par robežlielumu, kādu ES plānots noteikt līdz 2028.gadam
- h. Sākot pieprasīt piegādātājiem uzskaitīt SEG emisijas, var mazināties konkurētspēja un sadārdzināties pakalpojumi
- i. Pāreja uz AER transportu var būt neekonomiska

9. PRIORITĀRIE ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS VIRZIENI UN MĒRĶI (ESG)

9. PRIORITĀRIE ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS VIRZIENI UN MĒRĶI (ESG)

Lai Rīgas ūdens, Rīga un Latvija kopumā sasniegtu Eiropas Zaļā kursa mērķi līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti un pārveidoties par taisnīgu un pārticīgu sabiedrību ar modernu un konkurētspējīgu ekonomiku, arī uzņēmuma biznesa mērķi ir jāvērtē caur ilgtspējas perspektīvu. Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā tiek detalizēti Rīgas ūdens pieeja un sasniedzamie mērķi klimata pārmaiņu mazināšanā. Izmantojot šādu pieeju arī tiek definētas mūsu prioritātes, kas skar vides, sabiedrības, darbinieku, pakalpojuma lietotāju intereses un izvirzīti mērķi ilgtspējas jomās. Rīgas ūdens prioritārie attīstības virzieni un definētie mērķi balstās uz ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem, saskaņā ar ES ilgtspējas ziņu sniegšanas standartos (ESRS) un ES korporatīvo ilgtspējas ziņu sniegšanas direktīvā (CSRD) noteikto pieeju būtisko ilgtspējas aspektu noteikšanā, analizējot nākotnes izaicinājumus, iespējas un riskus līdz 2040.gadam, un tālāk tiek strukturizēti pēc ESG jomu principa 3 virzienos:

Vides joma (E)

Sociālā joma (S)

Pārvaldības joma (G)

Nākotnes izaicinājumu risināšanai, lai nodrošinātu ilgtspējīgu attīstību līdz 2040. gadam Rīgas ūdens ir noteicis 11 prioritāros attīstības virzienus, kas uzrādīti šajā tabulā. Prioritārajiem attīstības virzieniem ir izvirzīti 15 būtiskie ilgtspējīgas attīstības mērķi, kas detalizēti tālāk šajā nodaļā.

		NĀKOTNES IZAIČINĀJUMI						
PRIORITĀRIE ATTĪSTĪBAS VIRZIENI		Klimata izmaiņas	Izmaiņas vides jomā	Cilvēkresursu un pakalpojumu izmaiņas	Izmaiņas klientu vēlmēs un sabiedrības veselības aizsardzība	Kritiskās infrastruktūras uzturēšana	Izmaiņas ekonomikā	Politikas un normatīvo prasību izmaiņas
VIDE (E)	Energoefektivitāte un atjaunojamo energoresursu ražošanas attīstība	✓				✓	✓	✓
	Notekūdeņu piesārņojuma mazināšana un vides stāvokļa uzlabošana	✓	✓		✓	✓	✓	✓
	Efektīva ūdens resursu izmantošana				✓	✓	✓	✓
SOCIĀLĀ JOMA (S)	Pieejami centralizētie ūdenssaimniecības pakalpojumi		✓		✓	✓		✓
	Ūdensapgādes drošums un augsta dzeramā ūdens kvalitāte		✓		✓	✓		✓
	Attīstīta vides izglītība un uzlabota kompetence vides jautājumos		✓	✓	✓	✓		✓
	Profesionālas zināšanas un attīstīta pētniecība ūdenssaimniecības jomā		✓	✓	✓	✓	✓	✓
	Kvalificēti un motivēti darbinieki drošā darba vidē			✓	✓	✓	✓	
PĀRVALDĪBA (G)	Atbildīga korporatīvā pārvaldība	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	Attīstīta vērtību ķēdes vadība			✓	✓	✓		
	Ieinteresēto pušu iesaiste & ietekme	✓	✓	✓		✓	✓	✓

9. PRIORITĀRIE ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS VIRZIENI UN MĒRĶI (ESG)

9.01. VIDES JOMA (E)

Rīgas ūdens ilgtspējīgas darbības attīstībai ir nepieciešams koncentrēties uz pielāgošanos klimata pārmaiņām, klimata pārmaiņu mazināšanu, enerģijas efektīvu izmantošanu, augstāku notekūdeņu attīrīšanu un efektīvu ūdens resursu pārvaldību.

Būtiskākās normatīvās prasības, kas noteiks Rīgas ūdens ilgtspējīgu attīstību ilgtermiņā, būs saistītas ar komunālo notekūdeņu apsaimniekošanas uzlabošanu Rīgas valstspilsētā, infrastruktūras pielāgošanu klimata ekstrēmiem, stingrākām notekūdeņu attīrīšanas prasībām, efektīvu resursu izmantošanu, ergoefektivitātes paaugstināšanu un atjaunojamo energoresursu ražošanu SEG emisiju samazināšanai.

Eiropas stratēģiskais ietvars, virzošie normatīvie akti un iniciatīvas jau šobrīd sniedz visaptverošu ieskatu galvenajos jautājumos un identificē nākotnes izaicinājumus, kas jārisina, lai veicinātu ilgtspējīgu attīstību un uzsvēr steidzamību uzsākt rīkoties šajos jautājumos jau šobrīd, it īpaši, lai uzlabotu vides stāvokli, aizsargātu biodaudzveidību, un lai sasniegtu Eiropas un Latvijas klimatneitralitātes mērķi 2050. gadā.

9.02. SOCIĀLĀ JOMA (S)

Viens no nozīmīgākajiem Rīgas ūdens ilgtspējīgas attīstības mērķiem ir drošu un augstas kvalitātes centralizēto ūdenssaimniecības pakalpojumu nodrošināšana. Būs nepieciešamas būtiskas investīcijas ūdenssaimniecības infrastruktūras uzturēšanai un paplašināšanai, lai nodrošinātu augstu pakalpojuma kvalitāti un pieejamību klientiem ilgtermiņā. Būtiski uzlabojumi nākotnē ūdens resursu pārvaldībā un infrastruktūras apsaimniekošanā ir cieši saistīti ar pētniecības attīstību, digitalizāciju un inovācijām infrastruktūras modernizācijā.

Darbinieki nemainīgi ir augstu novērtēts uzņēmuma resurss un Rīgas ūdens ir apņēmies arī turpmāk uzturēt tādu darba vidi, kurā tiek nodrošinātas darbinieku profesionālajai izaugsmei nepieciešamās iespējas, droši darba apstākļi, konkurētspējīgs atalgojums, labbūtība un veicināta līdztiesība.

Ilgspējas mērķu sasniegšanai nepieciešams uzlabot arī pakalpojumu lietotāju izpratni par vides jautājumiem un ūdenssaimniecību, tāpēc Rīgas ūdens sekmē piekļuvi kvalitatīvai informācijai, veicinot vides izglītību sabiedrībā.

9.03. PĀRVALDĪBAS JOMA (G)

Rīgas ūdenī ir izveidota pārvaldības struktūra, kurā tiek ievēroti korporatīvās pārvaldības principi un veikti pasākumi, lai ikviena ieinteresētā puse var būt pārliecināta, ka uzņēmums tiek kontrolēts, vadīts un pakalpojumi sniegti iespējami labākajā kvalitātē.

Rīgas ūdens ikdienas darbībā tiecas uz līdzsvaru starp ekonomiskā rakstura ieguvumiem, resursu atbildīgu izlietojumu un pienākumiem, kuri izriet no īpašnieka deleģējuma par ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu, atbildīgu rīcību pret darbiniekiem un sabiedrību kopumā, kā arī rūpēm par apkārtējo vidi un regulējošo prasību izpildi.

Rīgas ūdens pievērš lielu uzmanību proaktīvai sadarbībai ar piegādātājiem un ieinteresētajām pusēm visos vērtību ķēdes posmos. Regulāra ieinteresēto pušu iesaiste sniedz uzņēmumam plašāku perspektīvu un informāciju par iesaistīto pušu gaidām, tajā skaitā arī par ilgtspējas jautājumiem, kurus par nozīmīgiem atzinušas ārējās un iekšējās ieinteresētās puses. Kā arī Rīgas ūdens jau ir definējis sadarbības principus ar piegādātājiem, kā priekšnoteikumu izvirzot nosacījumu, ka sadarbības partneri īsteno atbildīgu un ētisku uzņēmējdarbības praksi, cilvēktiesību, darba drošības un vides standartu ievērošanu.

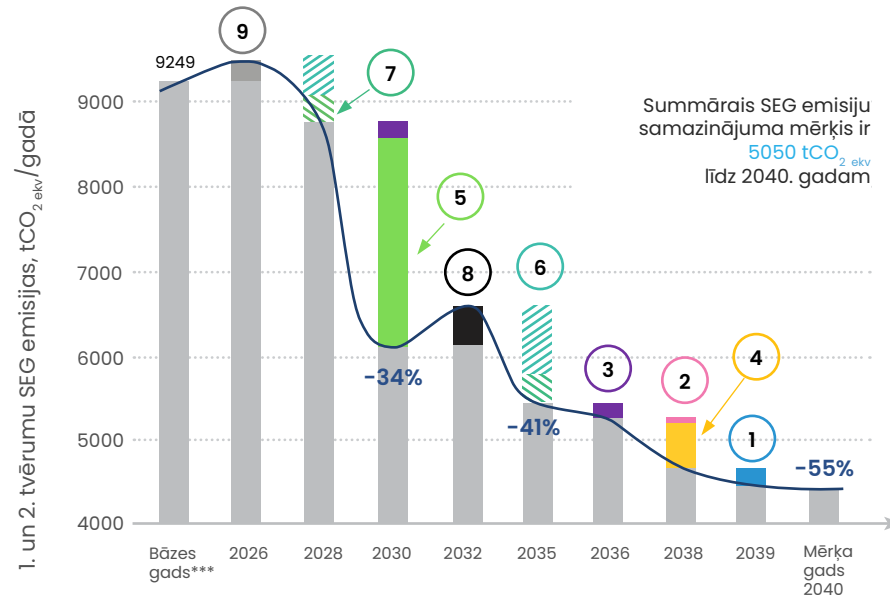
9.01. VIDES JOMA (E)

ANO	ESRS	Virzošie normatīvie akti, plānošanas dokumenti un iniciatīvas	Ilgspējas aspekts	Prioritārais attīstības virziens	Mērķis	Mērķa vērtība 2040 (Bāzes vērtība)
   	 	Direktīvas priekšlikums COM(2022)541 Par komunālo notekūdeņu attīrīšanu NEKP 2030	Klimata pārmaiņu mazināšana Enerģijas izmantošana Gaisa piesārņojums	Energoefektivitāte un atjaunojamo energoresursu ražošanas attīstība	1. Sasniegt notekūdeņu attīrīšanas iekārtu energoneitralitāti	100% AER no bruto enerģijas patēriņa (Vidēji 2020.-2023.gadā: 26%)
		2. Samazināt SEG emisijas			1. un 2. tvēruma SEG emisijas samazinātas par ≥50% (Vidēji 2020.-2023.gadā: 9249 tCO ₂ ekv./gadā)	
		3. Nodrošināt ilgtspējīgu kanalizācijas tīklu atjaunošanu			Atjaunoti ≥ 150 km kanalizācijas tīklu (Vidēji 9,6 km/gadā)	
   	 	Direktīvas priekšlikums COM(2022)541 Par komunālo notekūdeņu attīrīšanu 	Pielāgošanās klimata pārmaiņām Ūdens, augsnes piesārņojums Vielas, kas rada bažas Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība Ūdens novadīšana	Notekūdeņu piesārņojuma mazināšana un vides stāvokļa uzlabošana	4. Nodrošināt augstākas notekūdeņu attīrīšanas prasības un palielināt hidraulisko attīrīšanas kapacitāti	Uzlabota notekūdeņu attīrīšanas pakāpe: ≤0,5mg/l P _{kop} un ≤8 mg/l N _{kop} * (≤ 1mg/l P _{kop} un ≤ 10mg/l N _{kop}) Hidrauliskā attīrīšanas kapacitāte palielināta par > 50% (200 000 m ³ /dienā)
		5. Samazināt neattīrīta notekūdeņu novadīšanu, uzlabojot komunālo notekūdeņu apsaimniekošanu Rīgas notekūdeņu aglomerācijā			Notekūdeņu pārplūžu piesārņojuma slodze lietus laikā samazināta līdz ≤2% no gadā savāktās piesārņojuma slodzes, kas aprēķināta sausā laikā* (2023.gadā: 2,31% pēc tilpuma*)	
		6. Nodrošināt ilgtspējīgu ūdensvada tīklu atjaunošanu			Atjaunoti ≥ 250 km ūdensvada tīklu (Vidēji 15,6 km/gadā)	
  		 Direktīva 2020/2184 Par dzeramo ūdeni krāšņi 	Ūdens patēriņš	Efektīva ūdens resursu izmantošana	6. Nodrošināt ilgtspējīgu ūdensvada tīklu atjaunošanu	Atjaunoti ≥ 250 km ūdensvada tīklu (Vidēji 15,6 km/gadā)
		Samazināti ūdens zudumi par ≥30% (2023.gadā: 3026 m ³ /km/gadā**)				

* vērtības tiks precizētas atbilstoši ES Direktīvas 91/271 par komunālo notekūdeņu attīrīšanu grozījumu prasībām
 ** vērtības tiks precizētas atbilstoši normatīvajām prasībām par ūdens zudumu novērtēšanas metodiku

9.01. VIDES JOMA (E)

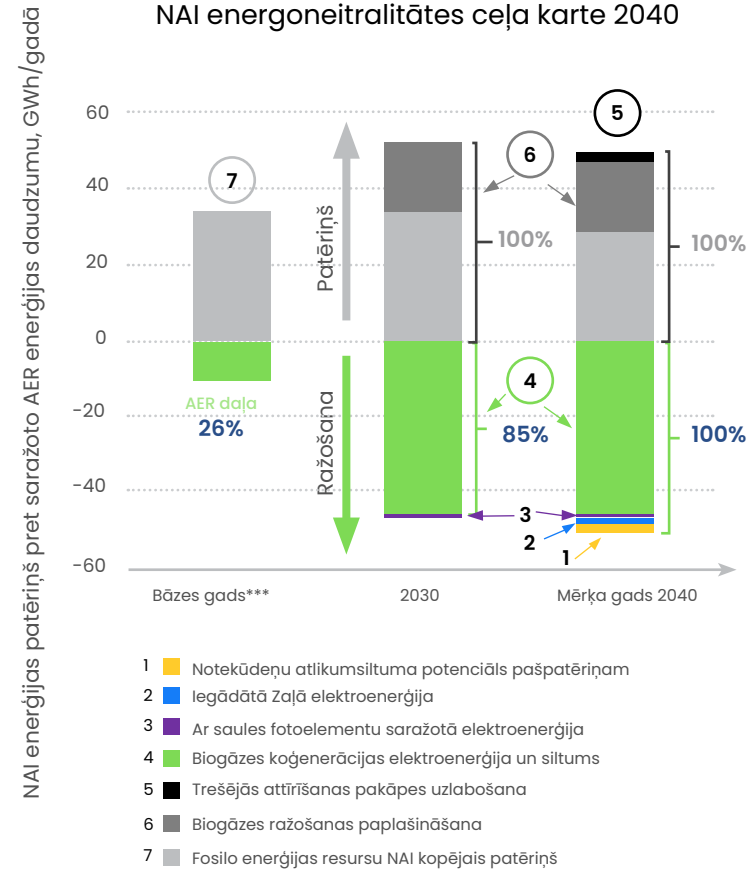
SEG emisiju samazināšanas ceļa karte 2040

- 1 ■ Iegādātā Zaļā elektroenerģija
- 2 ■ Pāreja uz elektrodzinēju transportlīdzekļiem
- 3 ■ Ar saules fotoelementu saražotā elektroenerģija
- 4 ■ Notekūdeņu atlikumsiltuma potenciāls pašpatēriņam
- 5 ■ Biogāzes koģenerācijas elektroenerģija un siltums
- 6 ■ Ēku energoefektivitāte un nekustamā īpašuma optimizācija
- 7 ■ Rūpniecisko procesu energoefektivitāte un optimizācija
- 8 ■ Enerģijas rūpnieciskā patēriņa pieauguma potenciāls līdz 2040. gadam **
- 9 ■ Enerģijas rūpnieciskā patēriņa pieauguma potenciāls līdz 2030. gadam *

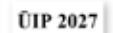

* Enerģijas rūpnieciskā patēriņa pieaugums līdz 2030.gadam ir saistīts galvenokārt ar biogāzes ražošanas paplašināšanu, CKS un CŪS paplašināšanu.
 ** Enerģijas patēriņa pieaugums līdz 2040.gadam ir saistīts galvenokārt ar augstāku notekūdeņu attīrīšanas prasību nodrošināšanu, kā arī CKS un CŪS paplašināšanu.
 *** 2020.-2023.gadu vidējais rādītājs

NAI energoneitralitātes ceļa karte 2040

- 1 ■ Notekūdeņu atlikumsiltuma potenciāls pašpatēriņam
- 2 ■ Iegādātā Zaļā elektroenerģija
- 3 ■ Ar saules fotoelementu saražotā elektroenerģija
- 4 ■ Biogāzes koģenerācijas elektroenerģija un siltums
- 5 ■ Trešējās attīrīšanas pakāpes uzlabošana
- 6 ■ Biogāzes ražošanas paplašināšana
- 7 ■ Fosilo enerģijas resursu NAI kopējais patēriņš

9.02. SOCIĀLĀ JOMA (S)

ANO	ESRS	Virzošie normatīvie akti, plānošanas dokumenti un iniciatīvas	Ilgspējas aspekts	Prioritārais attīstības virziens	Mērķis	Mērķa vērtība 2040 (Bāzes vērtība)
  		 Dīrektīvas priekšlikums COM(2022)541 Par komunālo notekūdeņu attīrīšanu 	Pakalpojumu pieejamība un kvalitāte	Pieejami centralizētie ūdenssaimniecības pakalpojumi	7. Palielināt centralizēto ūdenssaimniecības pakalpojumu pieejamību	Centralizēto kanalizācijas pakalpojumu pieejamība Rīgas notekūdeņu aglomerācijā nodrošina $\geq 98\%$ notekūdeņu piesārņojuma slodzes savākšanu un attīrīšanu* (2023.gadā: papildus pieejamība $\sim 7,2$ tūkst. iedz. no 636 472 iedz. notekūdeņu aglomerācijā**)
				Ūdensapgādes drošums un augsta dzeramā ūdens kvalitāte	8. Nodrošināt drošu un augstas kvalitātes dzeramo ūdeni	Ūdensvada tīklu skalošana vismaz vienu reizi 5 gados (2023.gadā: reizi 9,2 gados)
  	 	 ANO Globālais līgums un korporatīvā sociālā atbildība 	Vides izglītība Piekluve informācijai	Attīstīta vides izglītība un uzlabota kompetence vides jautājumos	9. Īstenot izglītojošus un izzinošus pasākumus dažādām mērķauditorijām	Īstenota ≥ 1 izglītības programma gadā (2022.-2023.gadā: īstenota viena izglītības programma) Izglītojošās norisēs iesaistīto dalībnieku skaits ≥ 1000 gadā (2023.gadā - 500 iesaistītie dalībnieki)
				Profesionālas zināšanas un attīstīta pētniecības ūdenssaimniecības jomā	10. Iesaiste pētniecības un attīstības projektos ūdenssaimniecības jomā	Investīcijas P&A projektos sasniedz 2% no investīciju apjoma (Vidēji 2021.-2023.gadā: 2,3%) Ikgadēja līdzdalība ≥ 1 starptautiskā pētniecības projektā (2019.-2023.gadā: 3 projekti)

*mērķa vērtības tiks precizētas atbilstoši ES Direktīvas 91/271 par komunālo notekūdeņu attīrīšanu grozījumiem

** deklarēto iedzīvotāju skaits uz 01.01.2024. Vērtības precizējamās atbilstoši aktuālajai situācijai un Rīgas valstspilsētas pašvaldības piešķirtajiem finanšu līdzekļiem

9.03. PĀRVALDĪBAS JOMA (G)

ANO	ESRS	Virzošie normatīvie akti, plānošanas dokumenti un iniciatīvas	Ilgtspējas aspekts	Prioritārais attīstības virziens	Mērķis	Mērķa vērtība 2040 (Bāzes vērtība)
  	 	 ANO Globālais līgums un korporatīvā sociālā atbildība UN HUMAN RIGHTS Cilvēktiesības un cilvēktiesību pamati Direktīva 2022/2381 par darbināmu lēmumu uzdevumiem Direktīva 2019/1158 par darba apstākļiem darbinātājiem Direktīva 2023/970 par vienlīdzīgu darbu vides	Darbinieku attīstība Darbinieku iesaiste Darba drošība Droša nodarbinātība Aadekvāts atalgojums Daudzveidība	Kvalificēti un motivēti darbinieki drošā darba vidē	11. Palielināt darbinieku labbūti un drošu nodarbinātību	Darbinieku apmierinātības un iesaistes indekss pārsniedz vidējo valsti (2023.gadā vidēji valstī 77, Rīgas ūdens – 86 punkti no 100 punktiem)
					12. Izveidot iekļaujošu darba vidi, veicināt iecietību un cieņu pret visiem darbiniekiem	Diskriminācijas incidenti – 0
   		 OECD Vadlīnijas multinacionāliem uzņēmumiem G20/OECD Korporatīvās pārvaldības principi Korporatīvās pārvaldības kodeks Direktīvas priekšlikums COM(2022)71 par pienācīgu rūpību uz ilgtspēju	Biznesa ētika Attiecības ar piegādātājiem Piegādātāju darba apstākļi	Atbildīga korporatīvā pārvaldība	13. Uzņēmuma pārvaldības procesi pilnībā atbilst labās korporatīvās pārvaldības regulējumam un labajai praksei	Starptautisko korporatīvās pārvaldības indikatoru novērtējums pārsniedz vidējo rādītāju Baltijas valstīs (BICG** vidējais vērtējums Baltijas valstīs 62%, Rīgas ūdens vērtējums 2022.gadā – 72%)
				Attīstīta vērtību ķēdes vadība	14. Izveidot vērtību ķēdi, izvēloties piegādātājus, kuri veic atbildīgu uzņēmējdarbību, aktīvi rūpējas par vides un sociālajiem jautājumiem	100% no Rīgas ūdens piegādātājiem ir pievienojušies piegādātāju ētikas kodeksā izvirzītajām prasībām par atbildīgu uzņēmējdarbību*** Vismaz 75% no Rīgas ūdens sadarbības partneriem ir izvirzījuši ESG mērķus*** 75% no piegādātājiem noteikuši SEG mērķus, veic mērījumus, kā arī nodrošina ESG datu apmaiņu***
				Ieinteresēto pušu iesaiste & ietekme	15. Uzturēt un pilnveidot pastāvīgu un efektīvu saziņu ar visām ieinteresētajām pusēm, iesaistot tās lēmumu pieņemšanā	Katru gadu ≥ 3 aktivitāte sadarbībai ar ieinteresētajām pusēm (2023.gadā: divas aktivitātes)

* VTS – vidējā termiņa stratēģija

**BICG – Baltijas Korporatīvās pārvaldības institūts

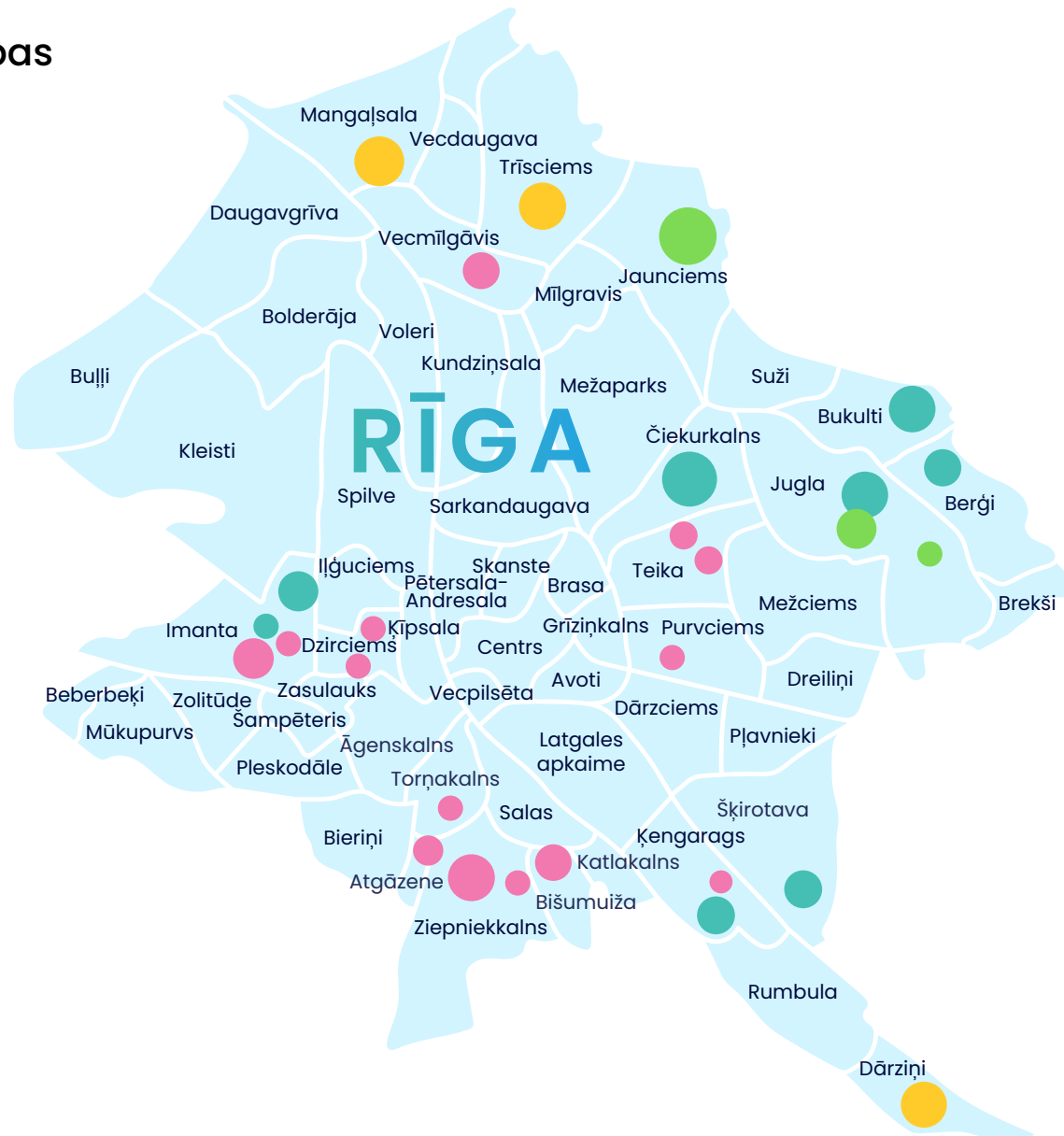
*** bāzes vērtība tiks noteikta VTS, ņemot vērā sadarbības partneru skaitu 2024.gadā

9.03. PĀRVALDĪBAS JOMA (G)

Centralizēto ūdenssaimniecības pakalpojumu pieejamības attīstības ceļa karte 2040

Par pašvaldības līdzekļiem realizējamā:

- Ūdenssaimniecības attīstība 2025–2030
- Ūdenssaimniecības attīstība 2031–2035
- Ūdenssaimniecības attīstība 2036–2040
- Potenciālā notekūdeņu aglomerācijas paplašināšana un ūdenssaimniecības attīstība

10. FINANŠU PROGNOZES UN INVESTĪCIJU APJOMS

10. FINANŠU PROGNOZES UN INVESTĪCIJU APJOMS

FINANŠU SNIEGUMS 2024-2040

Palielināt uzņēmuma vērtību nākotnē, nosakot 3 galvenos virzienus:

Rentabilitāte

Trīs gadu vidējā
Neto peļņas rentabilitāte > 7%

Saskaņoti peļņas mērķi ar sociālo atbildību, ņemot vērā uzņēmuma riska profilu

Kapitāla struktūra

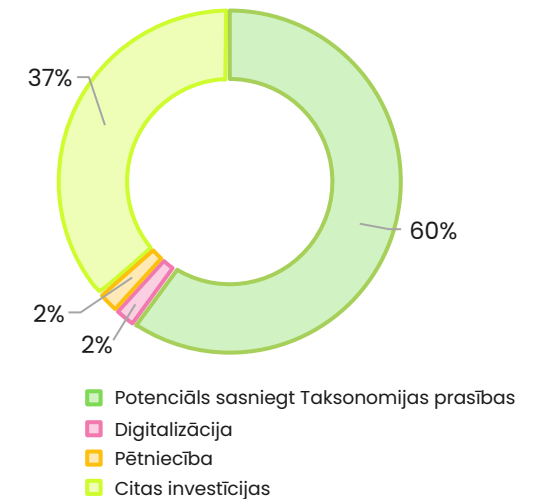
Saglabāt "investīciju pakāpes"
kredītreitingu*

Sabalansēt biznesa riskus un finanšu riskus, saglabājot iespēju piesaistīt finansējumu investīciju realizācijai

Ilgtspējīgas investīcijas

Palielināt investīciju apjomu, kas saistīts ar ilgtspējīgu attīstības mērķu sasniegšanu no 3% līdz 60% 2040. gadā

* investment grade ratings

10. FINANŠU PROGNOZES UN INVESTĪCIJU APJOMS

Lai realizētu izvirzītos mērķus
nepieciešamo investīciju apjoms
>500 milj. EUR*

Īstermiņā –
kredītiestādes aizdevumi
un uzņēmuma naudas
plūsma no saimnieciskās
darbības

Vidēja termiņā –
izvērtējot piesaistīt
obligācijas

Ilgtermiņā –
izvērtēt PPP un
IPO iespējas

iespējamie ES fondu līdzekļi

*Investīciju apjoms var mainīties, ja mainās prasības attiecībā uz vides jomu.

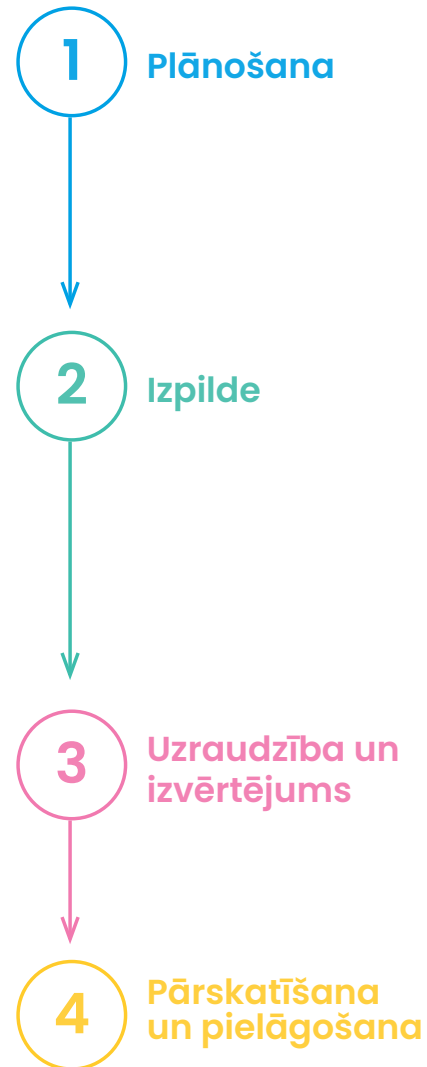

11. STRATĒGIJAS ĪSTENOŠANA UN UZRAUDZĪBA

11. STRATĒGIJAS ĪSTENOŠANA UN IZPILDES UZRAUDZĪBA

Stratēģiskā plānošana ir nepārtraukts process, kas nodrošina uzņēmuma izvirzīto mērķu sasniegšanu un ļauj pielāgoties mainīgajiem apstākļiem un izaicinājumiem ilgākā laika posmā.

Ilgtermiņa attīstības stratēģijas izstrāde ir pirmais solis ilgtspējas aspektu integrēšanā Rīgas ūdens iekšējos procesos, lai sasniegtu to, ka ilgtspējas pieeja ir ne tikai atsevišķs instruments, bet faktiski ir jebkura biznesa lēmuma katalizators, kas nosaka turpmāko attīstību.

Rīgas ūdens plānošanas procesu uzsāka veicot esošās situācijas izvērtējumu, apzinot prasības, normatīvo regulējumu, augstāka līmeņa ūdenssaimniecības nozares plānošanas dokumentu tvērumu, veicot uzņēmuma būtisko jomu ilgtspējas aspektu ietekmes, risku un iespēju (dubultā būtiskuma) izvērtējumu. Būtiskums tika izvērtēts visā uzņēmuma vērtības ķēdē un arī iesaistot ieinteresētās puses. Rezultātā tika identificēti būtiskie uzņēmuma ilgtspējas aspekti, kuri tika izvērtēti kontekstā ar uzņēmumam noteiktajiem nefinanšu mērķiem, nosakot katram prioritāros attīstības virzienus, sasniedzamos mērķus un mērķa vērtības 2040.gadā.

Ilgtermiņa attīstības stratēģijā ietvertie mērķi tiks detalizēti Rīgas ūdens vidēja termiņa darbības stratēģijā 2025.-2030.gadam un nākamajiem diviem plānošanas periodiem. Katram vidēja termiņa darbības stratēģijas gadam Rīgas ūdens izstrādās īstermiņa darbības (gada) plānu. Būtiskajos aspektos Rīgas ūdens izvirzīs konkrētus mērķus un izmērāmus sasniedzamos radītājus vidējā termiņā un pārskata gadam. Šajos posmos uzņēmums izvērtēs, kādā pasākumi (organizatoriski, tehnoloģiski, personāla vadības) ir nepieciešami stratēģijas īstenošanai, kā arī nodrošinās komunikāciju par Stratēģiju, lai vadības un darbinieku līmenī veicinātu iesaisti Stratēģijas īstenošanā.

Uzņēmums veic Stratēģijas izpildes uzraudzību visos pārvaldības līmeņos, novērtējot Stratēģijas īstenošanas progresu un atbilstoši ieviešot izmaiņas darbības (operatīvajos) plānos. Stratēģijas izpilde un darbības rezultātu izvērtēšana notiek vienu reizi kalendārajā gadā atbilstoši Rīgas ūdens iekšējām prasībām par stratēģisko dokumentu izstrādi un izpildes uzraudzību.

Ilgtermiņa attīstības stratēģija tiks pārskatīta vismaz reizi piecos gados, plānojot nākamā posma vidējā termiņa darbības stratēģiju.

12. APZĪMĒJUMU SKAIDROJUMS

AER	atjaunojamie energoresursi
ANO	Apvienotos Nāciju organizācija
CKS	centralizētā kanalizācijas sistēma
Covenant of Mayors	ES Mēru pakts par klimatu un enerģētiku
CŪS	centralizētā ūdensapgādes sistēma
ES	Eiropas Savienība
ESG	vides, sociālā un pārvaldības joma
ESRS	ES Regula 2023/2772 par ilgtspējas ziņu sniegšanas standartiem
CSRD	ES Direktīva 2022/2464 par korporatīvo ilgtspējas ziņu sniegšanu
EU Taxonomy	ES Regula 2020/852 ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanai un ES Regulas 2021/2139, 2023/2486
Green City Accord	Eiropas zaļo pilsētu vienošanās
IKT	informācijas un komunikāciju tehnoloģijas
Klimata pilsētas līgums	ES misijas «100 viedas un klimatneitrālas pilsētas līdz 2030. gadam» līgums
NAI	notekūdeņu attīrīšanas iekārtas
LSKS 2050	Latvijas stratēģija klimatneitralitātes sasniegšanai līdz 2050.gadam
NAIP 2027	Notekūdeņu apsaimniekošanas investīciju plāns 2021.-2027.gadam

NAP 2027	Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.-2027.gadam
NEKP 2030	Latvijas Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.-2030.gadam
Net Zero Cities	ES misija «100 viedas un klimatneitrālas pilsētas līdz 2030. gadam»
N _{kop}	kopējais slāpeklis
P&A	pētniecība un attīstība
P _{kop}	kopējais fosfors
Rīga 2030	Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam
Rīgas ūdens	SIA "Rīgas ūdens"
SECAP 2030	Rīgas valstspilsētas Ilgtspējīgas enerģētikas un klimata rīcības plāns 2022.-2030.gadam
SEG	siltumnīcefekta gāzes
SV	suspendētās vielas
ŪIP 2027	Ūdensapgādes investīciju plāns 2021.-2027. gadam
VPP 2027	Vides politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam
Zaļā enerģija	enerģija, kas tiek ražota no atjaunojamiem energoresursiem
Eiropas Zaļais kurss	politikas iniciatīvu kopums, kura mērķis ir vest ES pa zaļās pārkārtošanās ceļu uz galīgo mērķi līdz 2050.gadam panākt klimatneitralitāti